

I. Szakértői jegyzékek és nyilvántartások

Romániában a szakértők szakterület szerint szerepelnek a nyilvántartásban. A szakértői nyilvántartásokat az Igazságügyi Minisztérium bocsátja a bíróságok rendelkezésére, és azokat a polgári vagy büntetőbíróságok vezetik. A jegyzékek [itt](#) találhatóak.

Az Igazságügyi Minisztérium által szervezett vizsga letételét követően kapnak engedélyt, és veszik fel a nyilvántartásba a szakértőket.

Az igazságügyi szakértővé váláshoz a jelöltnek teljesíteni kell a következő feltételeket:

román állampolgár, az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térség tagállamának állampolgára vagy a Svájci Államszövetség állampolgára;

ismeri a román nyelvet;

cselekvőképes;

oklevéllel igazolja, hogy rendelkezik végzettséggel azon a szakterületen, amely tekintetében szakértői vizsgát tesz;

legalább három év gyakorlattal rendelkezik ezen a szakterületen;

egészségügyiileg alkalmas a szakértői tevékenység végzésére;

büntetlen előéletű, szakmai és társadalmi megítélése jó;

sikeresen letette az Igazságügyi Minisztérium által szervezett vizsgát.

Az Európai Unió más tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térség tagállamának állampolgára és az a román állampolgár, aki az Európai Unió vagy az Európai Gazdasági Térség más tagállamában szerezte meg a szükséges szakmai képzést, a román állampolgárokkal azonos feltételek mellett válhat szakértővé Romániában.

A szakértőt törölni lehet a nyilvántartásból kérésére, ha már nem felel meg a követelményeknek, vagy ha az illetékes hatóság úgy dönt.

II. A szakértők szakképzése

A szakértőknek szakmai testület tagjának kell lenni annak érdekében, hogy szakértőnek nevezhessék magukat.

III. A szakértők díjazása

1. Polgári eljárás

A szakértőt kirendelő bírósági végzés állapítja meg a szakértői díjat és adott esetben az utazási költségre adott előleget. A bíróság kérheti a szakértőt, hogy egy bizonyos időn belül írásban becsülje meg a szakértői tevékenység költségeit.

Az a fél, amelyet a végzés kötelez, a kirendeléstől számított öt napon vagy a bíróság által megállapított határidőn belül benyújtja a bíróság hivatalához a díj megfizetésének igazolását. A bíróság a vélemény kézhezvételéig megnövelheti a díjat.

2. Büntetőeljárás

A szakértő díjra jogosult a szakértői tevékenység elvégzéséért. Az ügyész vagy a bíróság határozza meg a díj összegét az ügy jellege és összetettsége, valamint a szakértő költségei alapján.

IV. A szakértők felelőssége

A szakértők a szerződésekre és a szerződésen kívüli károkozásra vonatkozó általános jogszabályok szerint vonhatók felelősségre. Kötelesek szakmai felelősségbiztosítást kötni az esetleges felelősségük fedezésére.

A központi igazságügyi szakértő az elkövetett szabálysértés súlyosságával arányosan a következő fegyelmi büntetésekkel sújthatja a szakértői tevékenység gyakorlása során kötelességzegést elkövető igazságügyi szakértőt:

írásbeli figyelmeztetés;

az igazságügyi szakértői tevékenységhez való jog felfüggesztése három hónap és egy év közötti időtartamban;

az igazságügyi szakértői jogállás visszavonása.

V. A szakértői eljárással kapcsolatos további információk

Romániában az igazságügyi szakértői tevékenységre alkalmazandó főbb jogi rendelkezéseket a román polgári perrendtartás 330–331. cikke tartalmazza.

Alkalmazandó továbbá a büntetőeljárásról szóló román törvény 172–191. cikke.

A szakértők szakterület szerint szerepelnek a nyilvántartásokban. A szakértői nyilvántartások nyilvánosak, és az Igazságügyi Minisztérium honlapján teszik közzé őket.

A szakértőknek kérelmezni kell a nyilvántartásba való vételüket.

1. A szakértők kirendelése

A román **polgári jog** egy vagy három szakértő kirendelését írja elő. Szakértőt a bíróság rendelhet ki, valamint a felek bízhatnak meg. A felek megállapodhatnak egyetlen szakértőben. A felek megállapodása hiányában a bíróság véletlenszerűen rendel ki szakértőt nyilvános ülésen a szakértői hivatal által összeállított és közölt jegyzék alapján.

A román **büntetőjog** csak egyetlen szakértő kirendeléséről rendelkezik. Szakértőt a bíróság rendelhet ki a tárgyalás során, az ügyész pedig a nyomozás során. Az ügyész vagy a bíróság általában egy szakértőt rendel ki. Csak olyan esetekben kell kirendelni kettő vagy több szakértőt, ahol interdiszciplináris ismeretekre van szükség.

Erre a célra a polgári eljárásokban használt nyilvántartást kell alkalmazni. Mind büntető-, mind polgári eljárásban azonosak a szakértőkre vonatkozó követelmények.

a) Bíróság általi kirendelés

A polgári vagy a büntetőbíróság hivatalból vagy a peres fél kifejezett indítványára kirendelhet szakértőt, ha másként nem állapítható meg a tényállás. Ebben az esetben a szakértő egy meghatározott időpontig válaszol a bíróság vagy az ügyész által feltett kérdésekre. A szakértőnek minden összeférhetetlenséget be kell jelenteni a bíróságnak. A bíróság által kirendelt szakértők hozzáférnek az ügyirathoz.

b) Felek általi megbízás

A felek által megbízott szakértőknek többféle típusa létezik Romániában:

A felek vagy a vádlott indítványára kirendelt, szakértői tevékenység végzésére feljogosított független szakértők (a büntetőeljárásról szóló törvény 172. cikkének (8) bekezdése)

Laboratóriumok vagy szakintézmények hivatalos szakértői

Szakértői tevékenység végzésére feljogosított független nemzeti szakértők

Külföldről (a büntetőeljárásról szóló törvény 172. cikkének (8) bekezdése).

Ha nem áll rendelkezésre szakértői tevékenység végzésére feljogosított szakértő, a bíróság kikérheti az adott területen dolgozó egy vagy több személy vagy szakember véleményét (a polgári perrendtartás 330. cikkének (3) bekezdése), akik így bíróságon kívüli szakértővé és szakértő tanúvá válnak. A fél által megbízott szakértő ellenőrzi a bíróság által kirendelt szakértő tevékenységét. A felek csak akkor bízhatnak meg szakértőt, ha a bíróság kirendel szakértőt (a büntetőeljárásról szóló törvény 173. cikkének (4) bekezdése). A szakértő tanúk különleges tudományos vagy műszaki szakismerettel rendelkező tanúk, akiket a bíróság hallgat meg.

A szakértők jogosultak megtagadni a szakvélemény elkészítését ugyanolyan okokból, mint amelyek miatt a tanúk megtagadhatják a tanúvallomást.

2. Az eljárás

a) Polgári eljárás

A bírót nem köti a szakértői vélemény. A szakértő egyetlen kötelezettsége a vélemény elkészítése. A szakértők kapcsolatba léphetnek a felekkel az eljárás során, a bíróság által kirendelt szakértőnek ehhez a bíróság engedélyére van szüksége.

i. Szakértői vélemény

Romániában a szakértői eljárások során nincs szükség előzetes szakértői véleményre. A fő vélemény csak írásban készíthető. A szakértőnek meghatározott szerkezet szerint kell elkészíteni a véleményt.

Ha pontosítani kell vagy ki kell egészíteni a szakértői véleményt, vagy ha ellentmondás van a szakértői vélemények között, a bíróság hivatalból vagy a felek indítványára felkérheti a szakértőket, hogy pontosítsák vagy egészítsék ki véleményüket.

A bíróság a felek indítványára vagy hivatalból elrendelheti másik szakértői vélemény készítését, ha erre jó indoka van. Másik szakértő készíti az új szakértői véleményt, mint az eredeti véleményt. A bíróság szabadon dönt arról, hogy mely indokokra alapítja az ítéletét.

ii. Bírósági meghallgatás

A büntetőeljárás vagy tárgyalás során a szakértőt meghallgathatja a nyomozási bíró vagy a bíróság az ügyész vagy a felek indítványára vagy hivatalból, ha a meghallgatás szükséges a szakértő megállapításainak vagy következtetéseiének pontosítása érdekében.

Ha a polgári eljárásban a szakértő azonnal előadhatja a véleményt, a tárgyaláson a tanúkkal azonos szabályok szerint hallgatják meg a szakértőt, és véleményét rögzítik az ítéletben.

b) Büntetőeljárás

Ha az ügyész vagy a bíróság úgy ítéli meg, hogy a szakértői vélemény hiányos, és ezt a hiányosságot nem lehet orvosolni a szakértő meghallgatásával, a bíróság hivatalból vagy a felek indítványára elrendeli ugyanazon szakértő szakvéleményének kiegészítését. Ha nem lehet kirendelni ugyanazt a szakértőt, másik szakértőt rendelnek ki.

Az ügyész vagy a bíróság új szakvélemény elkészítését rendeli el, ha a szakértői vélemény következtetései nem egyértelműek vagy ellentmondásosak, és a szakértő meghallgatásával nem lehet orvosolni ezeket a hiányosságokat.

*A fentebb bemutatott információk az [Európai Szakértői Intézet \(EEEI\)](#) által a *Szakértők keresése elnevezésű projekt* során az országokként kiválasztott kapcsolattartóktól származnak.*

Utolsó frissítés: 22/12/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.